

ROZDZIAŁ IV

INSTALACJE ELEKTRYCZNE

Spis treści

1.	Uwagi wstępne	3
1.1	Przedmiot opracowania	3
1.2	Podstawa opracowania.....	3
1.3	Zakres opracowania	3
2.	Stan istniejący	3
3.	Przetworzenie belownicy	3
4.	Projektowane taśmociągi	4
5.	Projektowana wiata.....	4
5.1	Uziemienie	4
5.2	Instalacja odgromowa.....	4
5.3	Instalacja oświetleniowa	5
6.	Ochrona przeciwporażeniowa	6
7.	Obliczenia techniczne	6
7.1	Sprawdzenie doboru kabla i ochrony przeciwporażeniowej.....	6
7.2	Bilans mocy.....	6
8.	Zestawienie podstawowych materiałów	7
9.	Uwagi końcowe.....	7
10.	Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.....	8

Część rysunkowa

Nr.	Treść rysunku	Skala
PB_E_1	Rzut sortowni. Instalacje elektryczne.	1:100
PB_E_2	Schemat zasilania zakładu.	---
PB_E_3	Schemat tablicy sortowni T-S.	---

1. Uwagi wstępne.

1.1 Przedmiot opracowania.

Niniejsze opracowanie stanowi projekt budowlany zasilania projektowanych urządzeń w związku z rozbudową linii sortowniczej w hali sortowni na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów we Włodawie, 22-200 Włodawa, ul. Żołnierzy WiN 22.

Lokalizacja inwestycji:

woj. Lubelskie, powiat Włodawa, Jednostka ewidencyjna: 061901_1 Włodawa, obręb nr 0002, Obręb 2; działki o nr ewid.: 47.

Inwestor:

Zakład Zagospodarowania Odpadów we Włodawie, 22-200 Włodawa, ul. Żołnierzy WiN 22

1.2 Podstawa opracowania.

Niniejszy projekt opracowano na podstawie:

- zlecenia Inwestora,
- projekt architektoniczny,
- dokumentacji archiwalnej,
- wytycznych technologicznych,
- obowiązujących norm i przepisów.

1.3 Zakres opracowania.

Projekt obejmuje:

- instalację uziemiającą
- instalację odgromową
- wewnętrzne linie zasilające
- oświetlenie wiaty
- ochronę przeciwporażeniową.

2. Stan istniejący

Na terenie objętym inwestycją znajduje się funkcjonujący zakład zagospodarowania odpadów. Zasilanie ze słupowej stacji transformatorowej o mocy 400kVA. Ze stacji energia rozprowadzana jest kablowo na teren i po terenie zakładu z wykorzystaniem złącz kablowych.

W hali sortowni znajduje się rozdzielnica główna z której zasilone są wszystkie urządzenia związane z halą.

3. Przystawienie belownicy

Zgodnie z projektem technologicznym w wyniku rozbudowy taśmociągów, zmianie ulega lokalizacja belownicy. Bez zmian pozostaje układ zasilania urządzenia. Zakłada się wykonanie nowych połączeń kablowych pomiędzy szafą zasilająco-sterującą a przestawioną belownicą. Zasilanie szafy bez zmian.

Przestawioną belownicę należy uziemić poprzez bezpośrednie połączenie z instalacją uziemiającą; odtworzyć/rozbudować istniejące uziemienie urządzenia.

W związku ze zmianą zagospodarowania pomieszczenia belownicy, w razie konieczności należy skorygować rozmieszczenie istniejących opraw oświetleniowych.

4. Projektowane taśmociągi

W zawiązku z projektowaną rozbudową linii sortowniczej przewiduje się instalację 3 nowych taśmociągów. Napęd każdego z przenośników stanowi silnik elektryczny o mocy 2,2kW (łącznie moc projektowanych urządzeń 6,6kW). Do zasilenia taśmociągów przewidziana jest szafa zasilająco-sterująca SZS będąca przedmiotem kompleksowej dostawy wraz z taśmociągami.

W zakresie niniejszego projektu znajduje się doprowadzenie zasilania oraz uziemienia do w/w szafy oraz wykonanie rozbudowy instalacji uziemiającej aby doprowadzić przewody uziemiające do projektowanych konstrukcji wsporczych taśmociągów.

Przewiduje się ułożenie nowego odcinka kabla YKY 5x10mm² zasilającego SZS z istniejącej rozdzielniczy głównej sortowni RG. Dla zabezpieczenia kabla należy w rozdzielniczy RG dobudować odpływ w postaci rozłącznika bezpiecznikowego wyposażonego we wkładki gG 25A (np. R303). Typ rozłącznika – jak istniejące w RG. Kabel prowadzić po istniejących trasach kablowych w hali, w razie konieczności rozbudować system koryt kablowych. Wykonanie połączeń kablowych od szafy SZS do poszczególnych napędów znajduje się w zakresie dostawcy urządzeń.

Projektowana instalacja elektryczna znajduje się za przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu PWP patrząc od strony zasilania a więc zostanie objęta wyłączeniem w przypadku użycia PWP. Tym samym nie wprowadza się zmian w zakresie działania wyłącznika pożarowego prądu dla hali sortowni.

5. Projektowana wiata

Projekt architektoniczny przewiduje dobudowę wiaty w której znajdzie się końcowy odcinek rozbudowywanej linii sortowniczej oraz kontenery na odpady.

W zakresie niniejszego opracowania znajduje się:

5.1 Uziemienie

Dla wiaty należy wykonać uziom otokowy taśmą stalową ocynkowaną 30x4mm układaną wokół obiektu. Taśmę układać na głębokości minimum 1,0m i w odległości minimum 1,0m od zewnętrznych ścian. Uziom łączyć z wszystkimi napotkanymi, metalowymi konstrukcjami pod ziemią (np. zbrojenia fundamentów, ścian) oraz w min. 2 miejscach połączyć projektowany uziom z istniejącym uziomem hali sortowni. Rezystancja uziemienia nie może być większa niż 5Ω.

Z uziemienia otokowego należy wyprowadzić przewody uziemiające do złącz kontrolnych. Przewody uziemiające należy wykonać z bednarki ocynkowanej o przekroju 30x4mm i trwale połączyć z uziomem poprzez spaw. Wszystkie połączenia spawane należy chronić przed korozją masą bitumiczną (pod ziemią) lub wazeliną techniczną (na powietrzu).

5.2 Instalacja odgromowa

Przewiduje się wykonanie instalacji odgromowej wiaty poprzez wykorzystanie elementów stalowych wiaty. W tym celu należy wykonać połączenie uziomu z konstrukcją stalową wiaty i stalowym poszyciem dachu. Należy sprawdzić/zapewnić ciągłość połączeń elementów poszycia i konstrukcyjnych wiaty. Przewody odprowadzające w postaci słupów stalowych konstrukcji nośnej wiaty połączyć we wskazanych miejscach z uziomem poprzez złącza probiercze.

5.3 Instalacja oświetleniowa

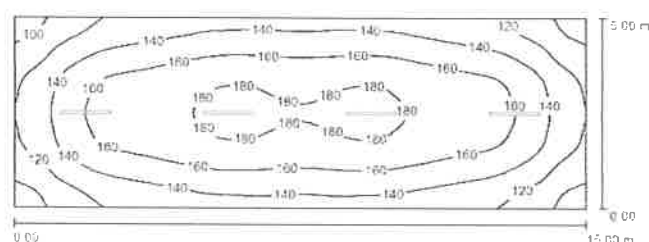
Instalację oświetleniową wiaty wykonać przewodami typu YDYżo 3x2,5mm² poprzez wykorzystanie obwodu oświetleniowego nr I (w tablicy T-S, istniejące zabezpieczenie obwodu wyłącznikiem nadprądowym B 16A). Zdemontować oprawę oświetlenia zewnętrznego, kolidującą z projektowaną wiatą a przewód od zlikwidowanej oprawy wykorzystać do zasilenia oświetlenia we wiacie. Przewody prowadzić na konstrukcji wiaty w rurkach ochronnych, sterowanie łącznikami schodowymi (1230V, 16A, IP 66) umieszczonymi po obu stronach wiaty.

Parametry oprawy:

- LED o mocy ok. 60W,
- Napięcie zasilania 230V, 50Hz
- Wbudowany zasilacz,
- do pracy na zewnątrz,
- natynkowa,
- przemysłowa,
- hermetyczna IP65,
- I klasa ochronności.

Wymagane natężenie we wiacie: min. 100lx na podłogę, min. 200lx na poziomie pracy taśmociągów.

Pomieszczenie 1 / Podsumowanie

Wysokość pomieszczenia 5 000 m; Wysokość montażu 5 000 m; Współczynnik konserwacji 0 80

Wartości Lux Skala 1 108

Powierzchnia	ρ [%]	E_{min} [lx]	E_{max} [lx]	E_{avg} [lx]	$E_{\text{min}} / E_{\text{avg}}$
Płaszczyzna pracy	-	150	91	185	0 607
Podłoga	20	131	67	157	0 666
Sufit	70	56	37	52	0 794
Ściany (4)	50	106	57	166	-

Płaszczyzna pracy:

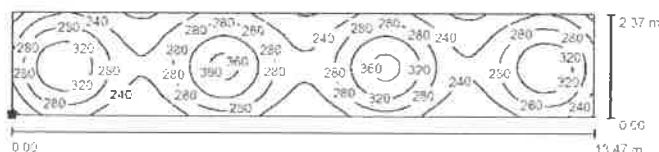
Wysokość 0 850 m
Siatka 64 x 32 Punkty
Margines 0 000 m

Wykaz opraw

Nr	Ilość	Etiqueta i Czynniki korekcyjne	ϕ (Oprawa) [lm]	ϕ (Lampy) [lm]	P [W]
1	4	LUG 090250 5L65 711 ATLANTYK STRONG LED 1299 ED 7500lm 840 PNMA opal IP65 x1 000	6672	7400	60 5
			W sumie 26688	W sumie 29600	242 0

Specyfikacja mocy przyłączeniowej 3 23 W/m² = 2 16 W/m² 100 lx i Powierzchnia podstawowa 75 00 m²

Pomieszczenie 1 / Płaszczyzna pracy taśmociągu / Izolinie (E_{pr} prostopadłe)

Położenie powierzchni w pomieszczeniu
Zaznaczony punkt (0 726 m; 1 361 m; 2 800 m)

Wartości Lux Skala 1 97

Siatka 128 x 32 Punkty

E_{min} [lx]	E_{avg} [lx]	E_{max} [lx]	$E_{\text{min}} / E_{\text{avg}}$	$E_{\text{max}} / E_{\text{avg}}$
275	185	372	0 676	0 496

6. Ochrona przeciwporażeniowa

- ochrona przed dotykiem bezpośrednim realizowana jest przez izolowanie części czynnych (izolacja podstawowa) oraz stosowanie obudów i osłon o stopniu ochrony co najmniej IP2X.
- ochrona przed dotykiem pośrednim realizowana jest przez samoczynne szybkie wyłączenie
- ochrona dodatkowa – wyłączniki różnicowo-prądowe.

7. Obliczenia techniczne

7.1 Sprawdzenie doboru kabla i ochrony przeciwporażeniowej

Obwód	Pz [kW]	Ib [A]	Przewód	Bezpiecznik	L [m]	U [%]	Ochrona od porażeń 1,25xZxIb x k < 230
Obwód do SZS	6,6	11,9	YKY 5x10mm ² Idd=63A	WT-gG 25A	54	4,55	1,25x0,284x25x4,0 < 230 42,6 < 230 ochrona skuteczna

Spadki napięcia w normie (liczone od stacji trafo).

Skuteczność ochrony od porażeń należy potwierdzić pomiarami.

7.2 Bilans mocy

	Pi [kW]	kj	Pz [kW]
Rozdrabniarka	140,0	1,0	140,0
Linia technolog	130,0	0,8	104,0
Proj. taśmociągi	6,6	1,0	6,6
Pompownia P-1	2,0	0,5	1,0
Pompownia ob. 5	6,2	0,5	3,1
Myjnia kół	5,0	1,0	5,0
Budynek Obsługi	9,0	0,7	6,0
T-1	18,5	0,6	11,0
T-2	14,1	0,6	8,5
T-3	11,1	0,5	5,5
T-S	31,0	0,5	15,0
Kompostownia	16,5	0,3	5,5
Razem:	392,2	0,8	312,7

Zgodnie z informacją otrzymaną od Inwestora – posiada on niezbędną rezerwę mocy do zasilania projektowanych urządzeń.

8. Zestawienie podstawowych materiałów

Lp.	Materiał	Ilość	Jedn.
1	Kabel YKY 5x10mm ² 0,6/1kV	54	m
2	Koryto kablowe z elementami mocującymi	50	m
3	Lg 25mm ² żółto-ziel	30	m
4	Złącze probiercze	2	szt
5	Bednarka ocynkowana 30x4mm	80	m
6	Oprawa przemysłowa, IP65, LED 60W	4	szt
7	Przewód YDY 3x2,5mm ²	60	m
8	Rurka RL25 z uchwyty	50	m
9	Łącznik oświetleniowy, natynkowy, schodowy, 16A, IP66	4	szt
10	Opaski kablowe	10	szt
11	Badania i pomiary odbiorcze	1	kpl
Lp.	Demontaż	Ilość	Jedn.
1	Oprawa sodowa oświetlenia terenu na elewacji hali z wyłącznikiem krzywkowym	1	kpl

9. Uwagi końcowe.

Uwagi ogólne

Rozmieszczenie łączników w obiekcie może ulec zmianie po uzgodnieniach z Inwestorem. Nie może ulec zmianie liczba zainstalowanych wypustów oświetleniowych.

Podczas trasowania kabli i przewodów należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie bezkolizyjnego przebiegu instalacji z instalacjami innych branż. Trasy przewodów powinny przebiegać pionowo lub poziomo, równoległe do krawędzi ścian i stropów, kucie wnęk, bruzd i wiercenie otworów należy wykonać tak aby nie powodować osłabienia elementów konstrukcyjnych budynku. Jeżeli w budynku umieszczono już instalacje innych branż należy zachować szczególną ostrożność przy wierceniu i kuciu aby nie uszkodzić wykonanych instalacji. Elementy kotwiące, haki, kołki należy dobrać do materiału, z którego wykonane jest podłoże.

Wszystkie kolizje tras kablowych ustalić na budowie w trakcie realizacji.

Wszystkie prace wykonać zgodnie z projektem technicznym, Warunkami technicznymi jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, przywołanymi w tych Warunkach polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Wszystkie metalowe części urządzeń elektrycznych zabezpieczyć przed działaniem korozji. Po wykonaniu prac remontowo – montażowych należy przeprowadzić przewidziane przepisami badania, a protokoły dołączyć do protokołu przekazania wykonanych prac.

Wynikający z dokumentacji stan uzbrojenia podziemnego może być z nią niezgodny albo może nie obejmować wszystkich instalacji podziemnych. W związku z tym wszelkie roboty ziemne muszą zostać poprzedzone przekopami kontrolnymi. W przypadku znalezienia nieoznaczonej na mapie infrastruktury, należy ją zinventaryzować i zawiadomić właściciela.

Jako dodatkową ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym zastosowano samoczynne wyłączenie zasilania. Ponadto należy stosować urządzenia w II klasie ochronności.

Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym musi spełniać warunki określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie wraz ze zmianami, Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 2 marca 1999 roku wraz ze zmianami w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie oraz PN-HD 60364-4-41:2009.

Miejsca wykonywania robót ziemnych i montażowych należy zabezpieczyć zgodnie z przepisami (Dz.U.Nr53,55 z dnia 02.12.1961) po przez odpowiednie oznakowanie, przykrycie i oświetlenie na czas nocy.

Całość prac wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami branżowymi szczególnie w zakresie bhp.

10. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Zgodna z Dz. U. nr 120/2003 poz. 1126

1. Zakresy wykonywanych prac:

- Instalacje siłowe i oświetleniowe wewnętrzne,
- instalacja uziemiająca,
- instalacja odgromowa,
- ochrona przeciwporażeniowa.

2. Kolejność realizacji:

- demontaż oprawy na elewacji hali,
- wykonanie uziomów,
- wytyczenie tras kabli,
- instalowanie przewodów, kabli,
- montaż opraw, łączników,
- wykonanie połączeń w szafach i rozdzielnicach,
- wykonanie prac porządkowych,
- wykonanie pomiarów i uruchomienie obiektu,
- prace wykonać w koordynacji z robotami pozostałych branż.

3. Obiekty istniejące:

- hala sortowni z działającą linią technologiczną,
- funkcjonujący zakład zagospodarowania odpadów,
- uzbrojenie podziemne oznaczone i nieoznaczone na mapie.

4. Elementy zadania, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- wykopy wąskoprzestrzenne szer. 0,5m i głębokości 1,0m,
- praca na wysokości,
- praca przy rozdzielnicach.

5. Przewidywane zagrożenia:

- układanie uziomów,
- wykopy o głębokości do 1,0m,
- podłączanie kabli,
- układanie kabli na konstrukcji hali i wiaty,
- praca przy rozdzielnicach,
- roboty wykonywane w pobliżu drogi kołowej,
- praca na budowie w warunkach jednoczesnego wykonywania prac wielobranżowych,

6. Sposób prowadzenia instruktażu przed przystąpieniem do realizacji szczególnie niebezpiecznych robót:
  - instruktaż ogólny przeprowadzony przez kierownika budowy ze wskazaniem miejsc zagrożeń i czasem ich wykonywania,
  - instruktaż i nadzór szczegółowy na stanowisku pracy przeprowadzony przez bryg.
7. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia lub w ich sąsiedztwie. Wyposażenie techniczne brygady w środki transportu, sprzęt i narzędzia gwarantujące prawidłowe oraz zgodne z przepisami, dokumentacją projektową i instrukcjami montażowymi wykonanie poszczególnych elementów zadania.
  - wyposażenie techniczne brygady w środki transportu, sprzęt i narzędzia gwarantujące prawidłowe oraz zgodne z przepisami, dokumentacją projektową i instrukcjami montażowymi wykonanie poszczególnych elementów zadania,
  - organizacja pracy zapewniająca optymalne i bezpieczne jej wykonanie,
  - okresowe szkolenia pracowników z zakresu wprowadzania nowych technologii oraz zasad i przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracy,
  - okresowe egzaminy z zakresu bhp; p. poż. oraz grupy kwalifikacyjne SEP,
  - wykonywanie robót na czynnych obiektach elektroenergetycznych na podstawie pisemnego polecenia wydawanego przez pracowników energetyki zawodowej,
  - instrukcje ogólne i szczegółowe na miejscu pracy zgodnie z pkt 6,
  - zastosowanie się do wewnętrznych przepisów i organizacji budowy:
    - organizacja ruchu na budowie,
    - zabezpieczenie właściwych drabin, rusztowań i innych elementów do pracy na wysokości,
    - zaopatrzenie we właściwy sprzęt do wykonywania prac montażowych,
    - zapewnienie odpowiedniego ubioru roboczego, kasków, kamizelek, rękawic gwarantujących bezpieczną pracę,
    - zabezpieczenia wykopów,
    - zabezpieczenie dróg komunikacyjnych pieszych i jezdnych przy realizacji wykopów,
    - zastosowanie ogrodzeń miejsc szczególnie narażonych na niebezpieczeństwo,
    - właściwe oznakowanie i wygradzanie miejsc podczas pracy dźwigów, montażu słupów itp.,
    - właściwe zabezpieczenie miejsc składowania elementów wielkogabarytowych,
    - zabezpieczenie odpowiednich miejsc do wypoczynku, mycia i spożywania posiłków zgodnie z obowiązującymi normatywnymi,
    - zapewnienie środków do udzielenia pierwszej pomocy, dostęp do telefonu, informacji o służbach ratunkowych,

8. Zagospodarowanie elektroenergetyczne terenu budowy:

Zagospodarowanie elektroenergetyczne terenu budowy i rozbiórki, zapewniające skuteczną ochronę przeciwporażeniową wymaga, aby:

- napięcie dotykowe dopuszczalne długotrwale było ograniczone do wartości 25 V prądu przemiennego lub 60 V prądu stałego,
- gniazda wtyczkowe były zabezpieczone wyłącznikami ochronnymi różnicowoprądowymi o znamionowym prądzie różnicowym nie większym niż 30mA (jeden wyłącznik powinien zabezpieczać nie więcej niż 6 gniazd wtyczkowych) albo zasilane indywidualnie z transformatora separacyjnego lub napięciem nie przekraczającym napięcia dotykowego dopuszczalnego długotrwale (układ SELV),
- na terenie budowy i rozbiórki był stosowany układ sieci TN-S przy zasilaniu ze stacji transformatorowej w układzie TN-C-S lub w układzie TN-S
- sprzęt i osprzęt instalacyjny był o stopniu ochrony co najmniej IP44, a urządzenia rozdzielcze o stopniu ochrony co najmniej IP43,
- preferowane było stosowanie na terenach budowy i rozbiórki odbiorników, narzędzi oraz urządzeń o II klasie ochronności,
- cała instalacja i urządzenia elektryczne na terenie budowy i rozbiórki były zabezpieczone wyłącznikiem ochronnym różnicowoprądowym selektywnym o znamionowym prądzie różnicowym nie większym niż 500mA dla zapewnienia selektywnej współpracy urządzeń zabezpieczających

opracował

Michał Kaczmarek

podpis projektanta